

Natuurtoets

In het kader van de Wet natuurbescherming en Verordening ruimte

Plangebied: Buitenkade 35a, Hank

Opsteller: J. Keyzer & T.D. Breur

Natuurtoets

In het kader van de Wet natuurbescherming en Verordening ruimte

Ondertitel	Plangebied: Buitenkade 35a, Hank
Opsteller	J. Keyzer & T.D. Breur
Datum	19-09-17
Versienummer	02
Rapportkenmerk	ER20170830v02
Aantal pagina's	35
Opdrachtgever	TROVIS Architectuur
Contactpersoon	R. den Toom
Collegiale toets	F. A. van Meurs
Wijze van citeren	Keyzer, J. 2017. Natuurtoets. In het kader van de Wet natuurbescherming en Verordening ruimte. Plangebied: Buitenkade 35a, Hank. Rapportkenmerk ER20170830v02. Ecoresult B.V., Dordrecht.

Ecoresult B.V.
Van Ravesteyn-erf 156
3315 DK Dordrecht
078 75 184 12
info@ecoresult.nl
www.ecoresult.nl

© copyright Ecoresult B.V. 2017

Niets uit deze uitgave mag worden veelevoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteursrechthebbende.

Ecoresult B.V. kan door opdrachtgever niet aansprakelijk worden gesteld voor schade die voortvloeit uit gebruik van data of gegevens of door toepassing van aanbevelingen en conclusies, die zijn opgenomen in deze rapportage.

INHOUDSOPGAVE

1 Inleiding.....	5
1.1 Aanleiding.....	5
1.2 Doel.....	5
1.3 Leeswijzer.....	5
2 Toelichting onderzoekskader.....	7
2.1 Wet natuurbescherming	7
2.2 Verordening Ruimte	8
3 Omschrijving plangebied.....	11
3.1 Algemeen.....	11
3.2 Beschrijving.....	11
3.3 Voorgenomen ontwikkelingen.....	12
3.4 Nieuwe situatie.....	12
3.5 Planning	13
4 Onderzoekresultaten beschermde gebieden.....	15
4.1 Wet natuurbescherming	15
4.2 Verordening Ruimte	16
5 Onderzoekresultaten beschermde soorten.....	19
5.1 Algemeen.....	19
5.2 Soorten Vogelrichtlijn.....	20
5.3 Soorten Habitatrichtlijn	23
5.4 Nationaal beschermde soorten	25
6 Conclusies en aanbevelingen.....	27
6.1 Beschermde gebieden	27
6.2 Beschermde soorten	28
7 Geraadpleegde bronnen	31
7.1 Literatuur.....	31
7.2 Internet.....	31
Bijlage 1 Foto-impressie plangebied.....	33

1 Inleiding

1.1 *Aanleiding*

In opdracht van TROVIS Architectuur heeft Ecoresult B.V. een natuurtoets uitgevoerd voor het plangebied genaamd: Buitenkade 35a, te Hank. De aanleiding hiervoor zijn de plannen om op deze locatie een woning te bouwen. Wanneer deze gerealiseerd is zal de huidige woning op het terrein gesloopt worden. Voor deze ontwikkeling is een bestemmingsplanwijziging noodzakelijk. Deze voorgenomen ontwikkelingen kunnen schadelijke effecten hebben op beschermde soorten en natuurgebieden. Wet- en regelgeving voor flora, fauna en natuurgebieden kan hierdoor worden overtreden. Deze natuurtoets zoomt in op de (mogelijke) effecten door de activiteiten en op welke wijze gehandeld kan worden.

1.2 *Doel*

Door middel van een oriënterend bronnen- en veldonderzoek zal worden onderzocht of de geplande werkzaamheden kunnen leiden tot:

- Overtreding van verbodsbepalingen voor (potentieel) aanwezige soorten flora en fauna. In het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb).
- Een (significant) negatief effect op instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden. In het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb).
- Een (significant) negatief effect op de wezenlijke kenmerken en waarden van het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Of negatief effect op anderzijds beschermde natuurgebieden op provinciaal niveau (o.a. bijzondere provinciale natuurgebieden, bijzondere provinciale landschappen, belangrijke weidevogel gebieden). In het kader van de Verordening ruimte.

1.3 *Leeswijzer*

In deze rapportage wordt allereerst het kader beschreven waar aan getoetst wordt. Vervolgens wordt het plangebied en de geplande activiteiten beschreven. Hierna worden per beschermingsregime de voor het plangebied relevante beschermde gebieden en beschermde soorten beschreven en

beoordeelt. In de conclusie worden de resultaten van dit oriënterend onderzoek samen gevat en wordt (indien van toepassing) geadviseerd welk aanvullend onderzoek noodzakelijk is. Afgesloten wordt met een bronvermelding en een fotobijlage van het oriënterend veldbezoek.

2 Toelichting onderzoekskader

2.1 *Wet natuurbescherming*

Per 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming (Wnb) van kracht. Deze nieuwe wet is een vervanging en samenbundeling van drie voorgaande wetten; de Natuurbeschermingswet 1998, de Boswet en de Flora- en Faunawet¹. Tevens heeft er een decentralisatie van het bevoegd gezag plaatsgevonden; per 1 januari 2017 zijn de provincies verantwoordelijk voor de vergunningen en ontheffingen. De Wnb is op te delen in grofweg drie delen:

2.1.1 Bescherming van gebieden

De Wnb richt zich met de bescherming van natuurgebieden uitsluitend op Natura 2000 gebieden. Natura 2000 is een Europees netwerk van beschermde natuurgebieden. In Natura 2000-gebieden worden bepaalde dier- en plantsoorten en hun natuurlijke leefomgeving beschermd om de biodiversiteit te behouden. Invloeden (ook van buitenaf) mogen deze instandhoudingsdoelstellingen niet in gevaar brengen.

2.1.2 Bescherming van soorten

De Wnb onderscheidt drie verschillende beschermingsregimes, met elk hun eigen verbodsbepalingen (zie tabel 1). De eerste twee categorieën zijn gebaseerd op de door de Europese Unie opgestelde Vogelrichtlijn (uit 1979) en de Habitatrichtlijn (uit 1992). Het derde beschermingsregime betreft soorten die niet op Europees niveau beschermd zijn, maar wel op landelijk niveau: de Nationaal beschermde soorten (in de wet aangeduid als "andere soorten"). Als bevoegd gezag heeft iedere afzonderlijke provincie (een aantal) algemene soorten uit deze derde categorie vrijgesteld van ontheffingsplicht. Wel geldt altijd voor alle soorten de algemene zorgplicht. Deze zorgplicht houdt in dat men bij werkzaamheden met mogelijk negatief effect op planten en dieren, maatregelen dient te nemen (binnen wat redelijkerwijs verwacht van men kan worden) om onnodige schade aan planten of dieren te voorkomen².

1 www.rvo.nl

2 Ministerie van Economische zaken (2016) Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn § 3.1 Wnb	Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn § 3.2 Wnb	Beschermingsregime Nationaal beschermde soorten (andere soorten) § 3.3 Wnb
Art 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.5 lid 1 Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.10 lid 1a Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen.
Art 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.	Art 3.5 lid 4 Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen.	Art 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen.
Art 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben.	Art 3.5 lid 3 Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.	Niet van toepassing
Art 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.	Art 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren.	Niet van toepassing
Niet van toepassing	Art 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.	Art 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Tabel 1: Soortenbescherming en verbodsbepalingen volgens de Wnb

2.1.3 Bescherming van houtopstanden

De bescherming van houtopstanden betreft voornamelijk een voortzetting van Boswet en richt zich op de instandhouding van het bosareaal. Bij houtopstanden groter dan 10 are of 20 rijbomen en gelegen buiten de bebouwde kom geldt een meldplicht, herplantplicht en mogelijke oplegging van een kapverbod. In deze natuurtoets blijft de bescherming van houtopstanden buiten beschouwing.

2.2 Verordening Ruimte

In de Verordening ruimte³ is het Natuurnetwerk Nederland (NNN) vastgelegd. Het Natuurnetwerk

³ <https://www.brabant.nl/dossiers/dossiers-op-thema/ruimtelijke-ordening/verordening-ruimte.aspx>

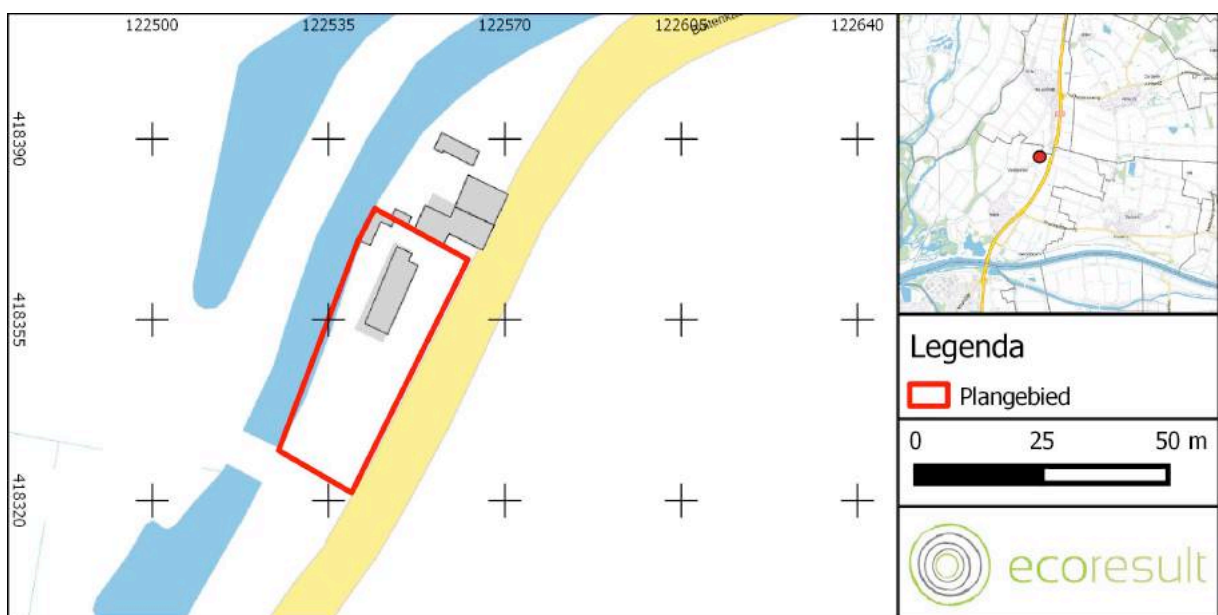
Nederland (NNN) is een netwerk van groene gebieden, voorheen bekend als de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Het NNN wordt beschermd via het planologisch kader. Het NNN is verankerd in de bestemmingsplannen waarin de regels uit de provinciale Verordening ruimte zijn verwerkt. Het ruimtelijke beleid voor het NNN kent het “nee, tenzij” principe en is gericht op ‘behoud, herstel en ontwikkeling van de wezenlijke waarden en kenmerken’ van het NNN.

Naast het NNN kan de provincie planologische bescherming aan gebieden toekennen door hen aan te wijzen als “bijzondere provinciale natuurgebieden” of “bijzondere provinciale landschappen”. Hierbij is bijvoorbeeld te denken aan de bescherming van belangrijke weidevogelgebieden. Het NNN kent geen uniform beschermingsregime. Iedere provincie kan een eigen invulling geven aan bijvoorbeeld compensatie. Het beschermingsregime van overige beschermde op provinciaal niveau gebieden kan sterk verschillen tussen provincies.

3 Omschrijving plangebied

3.1 Algemeen

Het plangebied voor deze natuurtoets is gelegen aan de Buitenkade 35a, te Hank, gemeente Werkendam, provincie Noord-Brabant. Het plangebied ligt in het buitengebied ten noorden van Hank.

Afbeelding 1: Ligging van het plangebied (rood omlijnd), voor de regionale ligging, zie kaartinzet rechtsboven. Bron: PDOK.

3.2 Beschrijving

- Het noordelijk deel van het plangebied bestaat uit een perceel met daarop een woning, een schuur en een duiventil. De rest van het perceel bestaat uit een gazon. Op dit grasveld staan 3 fruitbomen. Getuige Google Earth is het zuidelijk deel van het plangebied tot tenminste 2014 in gebruik geweest als moestuin. Het perceel wordt aan de westzijde begrensd door een watergang/kreek genaamd de Vierbansche Gantel. Langs deze watergang is een rietvegetatie aanwezig. Daarnaast staan er langs de watergang enkele wilgen in het plangebied.
- De bebouwing bestaat uit een woning gebouwd in 1950. Het dak van de woning is bedekt met dakpannen. Op het dak is een schoorsteen aanwezig. De gevels zijn van kunststof. Waterafvoer vindt plaats via dakgoten langs de onderzijde van het dak en uitpandige regenpijpen. Raamkozijnen zijn van kunststof, kozijnen sluiten voor zover zichtbaar goed aan op de gevels. Achter de woning staan een schuur en een duiventil van hout.

- Direct ten noorden van het plangebied staat een woonhuis gebouwd in 1974. Het dak van deze woning is bedekt met dakpannen.
- De omgeving van het plangebied heeft een agrarisch karakter. Rondom zijn akkers aanwezig waarop landbouw bedreven wordt.

Afbeelding 2: Woning in het plangebied vanaf de achterzijde.

Zie bijlage 1 voor een algehele foto-impresie van het plangebied ten tijde van het veldbezoek.

3.3 *Voorgenomen ontwikkelingen*

Op het perceel wordt een nieuwe woning gebouwd en zal de huidige aanwezige bebouwing gesloopt worden na plaatsing van de nieuwe woning. Voor deze ontwikkeling is een bestemmingsplanwijziging noodzakelijk.

3.4 *Nieuwe situatie*

In de nieuwe situatie zal er een woning gerealiseerd zijn op het perceel. De locatie van deze woning is weergegeven op afbeelding 3. Een exacte invulling van deze nieuwbouw is nog niet bekend.

nieuw bouwvlak: ca. 135m²
 positie bouwvlak: t.p.v. nieuwe woning (hoofdmassa), exacte positie en afmetingen afhankelijk van woning ontwerp
 garage/berging: bijbehorend bouwwerk

bouwvlak nieuw

TROVIS ARCHITECTUUR

datum	14-03-17	versie	17.06
schaal	1:200	bladnr	3-901

Merwestraat 4 • 4251 CR Werkendam • 0184-613044 • info@trovis.nl • www.trovis.nl

Afbeelding 3: Locatie van de nieuwe woning (grijs) ten opzichte van de huidige woning (rode vlak). Bron: Trovis Architectuur

3.5 Planning

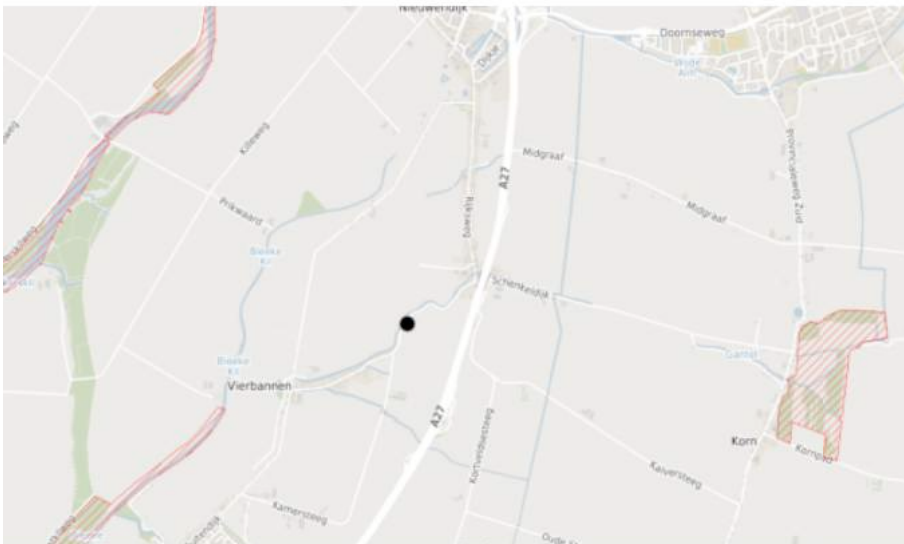
De exacte planning van de voorgenomen ontwikkelingen is op dit moment nog niet bekend.

4 Onderzoeksresultaten beschermde gebieden

4.1 *Wet natuurbescherming*

4.1.1 Natura 2000

De meest dichtstbijzijnde Natura 2000 gebieden betreffen de “Biesbosch” en “Loevestein, Pompveld & Kornsche Boezem”, op respectievelijk 1,4 km en 2,6 km afstand tot het plangebied⁴. Zie Afbeelding 4. Invloeden (ook van buitenaf) mogen de instandhoudingsdoelstellingen van de betreffende Natura 2000 gebieden niet in gevaar brengen. Negatief effect (door emissie, geluid, trilling of verlichting) op bovengenoemde gebieden valt uit te sluiten op basis van de afstand van deze gebieden tot het plangebied en de aard van de activiteiten die hier zullen plaatsvinden. Aanvullend (veld)onderzoek is niet noodzakelijk. De wet wordt niet overtreden.

Afbeelding 4: Ligging van Natura 2000-gebieden ten opzichte van het plangebied (zwarte stip). Bron:

<http://kaartbank.brabant.nl/viewer/app/natuurbeheerplan/>

4 <https://kaartbank.brabant.nl/viewer/app/Kaartbank>

4.2 Verordening Ruimte

4.2.1 Natuurnetwerk Brabant

Het plangebied maakt deel uit van een ecologische verbindingszone⁵, zie Afbeelding 5,

Afbeelding 5: Ligging van het Natuurnetwerk Brabant ten opzichte van het plangebied (blauw omkaderd). Bron: <http://kaartbank.brabant.nl/viewer/app/natuurbeheerplan/>

De kreek direct ten westen van het plangebied, de Vierbansche Gantel, maakt deel uit van het NNB en heeft het volgende beheertype:

- N03.01 Beek en bron.

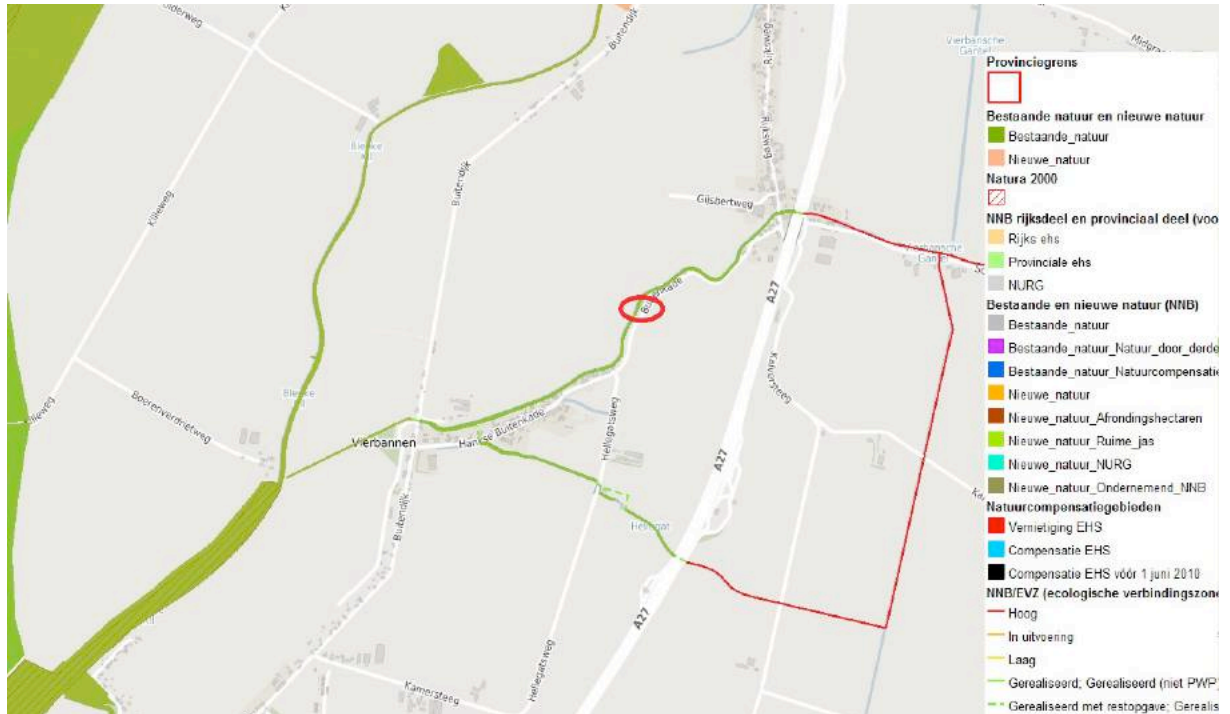
Dit beheertype bestaat uit kleine stromende wateren met hun bronnen, die uitmonden in een rivier of in een estuarium. Beken zijn van groot belang voor waterplanten als waterranonkel, fonteinkruiden en sterrenkroossoorten, voor watergebonden insecten en vissen. De laaglandbeken, waartoe met beekprik, zeeprik, gaffellibel, begroeiingen met drijvende waterweegbree, waterranonkels of teer vederkruid zijn in internationaal opzicht belangrijk.

De Vierbansche Gantel is een in de jaren 60 van de vorige eeuw ingedijkt restant van een kreek uit het Biesbosch-systeem. De oeverzones van de kreek zijn begroeid met waterplanten, voornamelijk gele plomp en/of witte waterlelie. Oevervegetatie bestaat uit wilg en riet. Een groot deel van de bodem van de Vierbansche Gantel is bedekt met draadalgen. De diepte in het midden bedraagt circa 100 cm. Hieronder bevindt zich een sliblaag variërend van 90-120 cm⁶. De Vierbansche Gantel is een visrijke kreek met 11 vissoorten, waaronder bittervoorn, kleine modderkruiper, vetje en winde.. De overige soorten betreffen algemene soorten als baars, blankvoorn, brasem, karper, kolblei, pos, rietvoorn, snoek,

⁵ <http://kaartbank.brabant.nl/viewer/app/natuurbeheerplan/>

⁶ Hoogerwerf et al, 2012, blz. 51.

winde en zeelt.

Afbeelding 6: Natuurnetwerk Brabant ten opzichte van het plangebied (rode cirkel). Bron: <http://kaartbank.brabant.nl/viewer/app/natuurbeheerplan/>

De planontwikkeling vindt niet plaats binnen het NNB. Echter kan er wel sprake zijn van externe werking door de voorgenomen ontwikkelingen. De planontwikkeling betreft sloop van één woning en nieuwbouw van één woning in een tuin waar nu gazon aanwezig is. Significante negatieve effecten door de nieuwbouw en de toekomstige situatie op de wezenlijke kenmerken en waarden treden niet op. Er wordt geen water gedempt. De kreek blijft behouden. Er vindt geen uitbreiding van activiteiten plaats waardoor geen extra verstoring plaats vindt dan al aanwezig is. Het is uit te sluiten dat de verwachte storende factoren die voortkomen uit de activiteiten (sloop en nieuwbouw) afgezet tegen de doelstelling van het NNB leiden tot (significante) negatieve effecten op het NNB. Hierbij moet wel voldaan worden aan de volgende voorwaarden:

- Er mag geen sprake zijn van buitenverlichting (tijdelijk of permanent) met uitstraling naar de watergang en oeverzone.
- De oevervegetatie van de Vierbansche Gantel ter plaatse van het plangebied wordt niet aangetast.
- De Vierbansche Gantel wordt niet plaatselijk versmald en werkzaamheden worden niet aan de watergang uitgevoerd
- Er geen bouw- en sloopafval achterblijven in de ecologische verbindingzone. Er mag geen

verontreiniging optreden van het water en de waterbodem.

De planontwikkeling vindt plaats binnen een ecologische verbindingszone (EVZ). Voorkomen moet worden dat het gebied minder geschikt wordt voor de verwezenlijking, het behoud en het beheer van een ecologische verbindingszone⁷. Door de planontwikkeling wordt de EVZ niet minder geschikt. Het betreft namelijk vervanging van een bestaande woning door een nieuwe woning op een perceel dat in agrarisch gebruik is geweest (gebruik als moestuin). Voorkomen moet worden dat oppervlakteverhardingen of verharde oppervlakten van meer dan 100 m², anders dan een bouwwerk worden aangebracht. Mits geen verhardingen worden aangebracht met een groter oppervlak dan 100 m² wordt geen afbreuk gedaan aan de functie van de ecologische verbindingszone⁷.

⁷ Verordening ruimte, artikel 11.1 lid 2.

5 Onderzoeksresultaten beschermde soorten

5.1 *Algemeen*

Het verkennend veldonderzoek is uitgevoerd op 26-07-2017 door J. Keyzer en M. Oomen, ecologisch deskundigen⁸ bij Ecoresult B.V. Het complete plangebied is – daar waar nodig – met hulp van een verrekijker onderzocht.

De Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) is geraadpleegd om een indruk te krijgen over de aanwezigheid van beschermde soorten rondom het plangebied. De tabellen in dit hoofdstuk zijn gebaseerd op waarnemingen uit de NDFF database van de afgelopen 5 jaar.

Op basis van het bronnenonderzoek en de aanwezige habitats was een goede inschatting van de potenties en aan- of afwezigheid van de beschermde soorten te maken.

⁸ Voor een definitie van ecologisch deskundige wordt verwezen naar <https://mijn.rvo.nl/ecologisch-deskundige?inheritRedirect=true>

5.2 Soorten Vogelrichtlijn

5.2.1 Bronnenonderzoek

Soort	Soortgroep	Afstand
Boomvalk	Vogels met een vaste rust- of verblijfplaats	0 - 1 km
Buizerd	Vogels met een vaste rust- of verblijfplaats	0 - 1 km
Gierzwaluw	Vogels met een vaste rust- of verblijfplaats	0 - 1 km
Grote Gele Kwikstaart	Vogels met een vaste rust- of verblijfplaats	0 - 1 km
Havik	Vogels met een vaste rust- of verblijfplaats	0 - 1 km
Huismus	Vogels met een vaste rust- of verblijfplaats	0 - 1 km
Kerkuil	Vogels met een vaste rust- of verblijfplaats	0 - 1 km
Ooievaar	Vogels met een vaste rust- of verblijfplaats	0 - 1 km
Ransuil	Vogels met een vaste rust- of verblijfplaats	0 - 1 km
Roek	Vogels met een vaste rust- of verblijfplaats	0 - 1 km
Slechtvalk	Vogels met een vaste rust- of verblijfplaats	0 - 1 km
Sperwer	Vogels met een vaste rust- of verblijfplaats	0 - 1 km
Steenuil	Vogels met een vaste rust- of verblijfplaats	0 - 1 km
Wespendief	Vogels met een vaste rust- of verblijfplaats	0 - 1 km
Zwarte Wouw	Vogels met een vaste rust- of verblijfplaats	0 - 1 km

Tabel 2: Waargenomen vogels met vaste rust- of verblijfplaatsen binnen een afstand van 5 km van het plangebied. Bron: NDFF – quickscanhulp, geraadpleegd op 30-08-2017.

5.2.2 Verkennend veldonderzoek

5.2.2.1 Jaarrond beschermde nesten

In het plangebied zijn tijdens het verkennend veldonderzoek waarnemingen gedaan van huismus. Zowel op de woning in het plangebied als op de woning net buiten het plangebied zijn huismussen waargenomen. De woning in het plangebied biedt mogelijkheden voor vaste rust- en verblijfplaatsen o.a. onder de dakrand. Voor gierzwaluw is het plangebied ongeschikt. Er zijn geen geschikte aanvliegroutes en openingen aanwezig waar gierzwaluw een vaste rust- en verblijfplaats kan hebben. Het plangebied is tevens gelegen in agrarisch gebied, met weinig bebouwing in de directe omgeving. Gierzwaluw is een typische koloniebroeder, die graag soortgenoten om zich heen heeft. Vanwege de geïsoleerde ligging en ongeschikte bebouwing kan aanwezigheid van gierzwaluw redelijkerwijs uitgesloten worden.

Het plangebied is ongeschikt voor vaste rust- en verblijfplaatsen van vogels met jaarrond beschermde nesten in bomen. Tijdens het verkennend veldonderzoek zijn in de bomen geen nesten waargenomen die kunnen dienen als vaste rust- en verblijfplaats van vogels met jaarrond beschermde nesten in bomen. Mede op basis hiervan kan aanwezigheid van soorten als boomvalk, buizerd, havik, sperwer, roek en wespandief redelijkerwijs worden uitgesloten. Daarnaast werden er geen braakballen en

uitwerpselen aangetroffen die kunnen wijzen op de aanwezigheid van soorten als ransuil. Voor uilensoorten zoals kerkuil en steenuil herbergt het plangebied ook geen geschikte broedplaatsen (geen steenuil- en kerkuilnestkasten aanwezig). Grote gele kwikstaart heeft zijn broedgebied langs beken en rivieren in het zuidoosten van Nederland en komt in dit deel van het land alleen als wintergast voor. Voor ooievaar zijn tevens geen geschikte plekken in het plangebied aanwezig. De slechtvalk broedt op hoge bebouwing welke in en rondom het plangebied afwezig is.

5.2.2.2 Niet jaarrond beschermde nesten

Het plangebied is potentieel geschikt voor vogels met niet jaarrond beschermde nesten. Het plangebied is geschikt voor een selectie van deze soorten (zogenaamde categorie 5-soorten), zoals spreeuw, koolmees en pimpelmees.

5.2.2.3 Algemene broedvogels

Het plangebied is potentieel geschikt als voortplantingsplaats voor algemene vogels. Dit betreffen struik- en dakbroeders.

5.2.3 Effectbeoordeling en toetsing

5.2.3.1 Jaarrond beschermde nesten

Aanwezigheid van de huismus in het plangebied is niet uit te sluiten. De werkzaamheden kunnen invloed hebben op mogelijk aanwezige verblijfplaatsen. Hierdoor kunnen de verbodsbepalingen Art. 3.1 lid 2, 4 en 5 (zie Tabel 1) van de Wnb worden overtreden. Aanvullend veldonderzoek is daardoor nodig om te bepalen:

- Of de huismus in het plangebied tot nestelen komt en om hoeveel nesten dit gaat. Ook moet worden onderzocht of het plangebied tot het functioneel leefgebied behoort. Dit onderzoek dient te worden uitgevoerd in de periode 1 april - 15 mei. Totaal zijn 2 veldonderzoeken nodig. De tussenliggende tijd tussen beide veldonderzoeken is minimaal 10 dagen. De aanpak voor het aanvullend veldonderzoek is conform de eisen⁹ die het bevoegd gezag hieraan stelt. Indien huismussen aanwezig zijn dient een ontheffing of vergunning in bezit te zijn voordat met verstorende werkzaamheden kan worden gestart.

De opdrachtgever heeft aangegeven op korte termijn voornemens te zijn de bouwlocatie van de

⁹ Kennisdocument Huismus, te raadplegen via: <https://www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-enlandschap/kennisdocumenten-soorten-ontheffingen-wet-natuurbescherming/>

nieuwe woning bouwrijp te maken, hierom is specifiek gekeken of de hier aanwezige vegetatie van essentieel belang is voor de huismus. Als functioneel leefgebied prefereert de huismus dichte en bij voorkeur wintergroene begroeiing (bijvoorbeeld coniferen of een ligusterhaag). De te kappen begroeiing ter plaatste van de nieuw te bouwen woning voldoet niet aan deze eisen: het betreft bladverliezende bomen met een relatief open kroon. Hiernaast is er beter geschikt leefgebied in de directe omgeving aanwezig: lage knotwilgen met een zeer dichte boomkroon, dichte struiken en groene gevelbegroeiing in de tuin van Buitenkade 37 en 39. Om deze redenen valt uit te sluiten dat de te kappen beplanting ter plaatse van de nieuwe woning behoort tot essentieel functioneel leefgebied van de huismus. Wel is deze begroeiing geschikt als nestplaats voor algemene vogels (struik- en boombroeders) waarvan de nesten alleen beschermd zijn wanneer deze in gebruik zijn (zie 5.2.3.3).

5.2.3.2 Niet jaarrond beschermde nesten

In het plangebied is broedhabitat aangetroffen voor soorten waarvan de nesten niet jaarrond beschermd zijn. Categorie 5-soorten zijn wel jaarrond beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen. In dezen zijn er geen omstandigheden die jaarronde bescherming van deze nesten rechtvaardigen. Het betreft lokaal en regionaal algemene vogels zoals spreeuw, koolmees en pimpelmees, de gunstige staat van instandhouding van deze soorten is goed. Er zijn daarnaast talrijke alternatieven in de directe omgeving. Tijdelijke schadelijke effecten door uitvoering van de werkzaamheden op bezette nesten van niet jaarrond beschermde soorten zijn te voorkomen (in gebruik zijnde vogelnesten mogen in principe nooit worden verstoord) door onder andere buiten het broedseizoen te werken (buiten grofweg de periode 15 maart – 15 augustus).

5.2.3.3 Algemene vogels

Het plangebied is potentieel geschikt als voortplantingsplaats voor algemene vogels. Nesten van algemene vogels vallen alleen tijdens het broedseizoen onder de bescherming van de wet. Tijdelijke schadelijke effecten door uitvoering van de werkzaamheden op bezette nesten van algemene vogels zijn onder andere te voorkomen (in gebruik zijnde vogelnesten mogen in principe nooit worden verstoord) door onder andere buiten het broedseizoen te werken (buiten grofweg de periode 15 maart – 15 augustus).

5.3 Soorten Habitatrichtlijn

5.3.1 Bronnenonderzoek

Soort	Soortgroep	Afstand
Poelkikker	Amfibieën	0 - 1 km
Bever	Zoogdieren	0 - 1 km
Gewone dwergvleermuis	Zoogdieren	0 - 1 km
Gewone grootoorvleermuis	Zoogdieren	0 - 1 km
Laatvlieger	Zoogdieren	0 - 1 km
Rosse vleermuis	Zoogdieren	0 - 1 km
Ruige dwergvleermuis	Zoogdieren	0 - 1 km
Heikikker	Amfibieën	1 - 5 km
Rugstreeppad	Amfibieën	1 - 5 km
Noordse woelmuis	Zoogdieren	1 - 5 km

Tabel 3: Waargenomen habitatrichtlijn soorten binnen een afstand van 5 km van het plangebied. Bron: NDFF – quickscanhulp, geraadpleegd 30-08-2017.

5.3.2 Verkennend veldonderzoek

5.3.2.1 Vleermuizen

De bebouwing binnen het plangebied is ongeschikt voor vaste rust- en verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen. De bebouwing herbergt geen geschikte invliegopeningen. Daarnaast zijn kunststof panelen slecht isolerend wat de omstandigheden voor een vaste rust- en verblijfplaats van gebouwbewonende ongunstig maakt. Hierdoor wordt de aanwezigheid uitgesloten van gebouwbewonende soorten zoals de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger.

Voor boombewonende vleermuizen is het plangebied ongeschikt. In het plangebied zijn geschikte bomen afwezig. De bomen in het plangebied herbergen geen geschikte invliegopeningen en zijn van een te kleine omvang om te kunnen functioneren als vaste rust- en verblijfplaats voor boombewonende vleermuizen. Op basis van dit gegeven worden potentiële vaste rust- en verblijfplaatsen van gewone grootoorvleermuis, rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis uitgesloten. Het plangebied is daarnaast te klein om te kunnen functioneren als functioneel essentieel leefgebied bestaande uit vliegroutes en foerageergebied.

5.3.2.2 Overige Habitatrichtlijn soorten

Overige Habitatrichtlijn soorten worden in het plangebied niet verwacht. Hoewel het plangebied grenst aan een watergang wordt de aanwezigheid van bever niet verwacht daar er geen geschikt

terrein aanwezig is in en rondom het plangebied om een vaste rust- en verblijfplaats te herbergen, sporen zijn ook niet aangetroffen. Aanwezigheid van poelkikker en heikikker wordt tevens niet verwacht. Voor de poelkikker is geen geschikt habitat (o.a. heide, hoogveen)¹⁰ aanwezig. De heikikker komt redelijkerwijs niet voor in gebieden met een te intensief agrarisch landschapsgebruik, rond infrastructuur en bebouwing¹¹. Op basis hiervan wordt aanwezigheid van deze soort niet verwacht. De aanwezigheid van rugstreeppad wordt tevens niet verwacht. De soort prefereert duinen, ruderaal terreinen en zandige gebieden met een natuurlijk, of door de mens veroorzaakt, pionierskarakter¹². Geschikt habitat is in het plangebied afwezig. De aanwezigheid van noordse woelmuis kan worden uitgesloten daar het plangebied geen geschikt habitat herbergt en de aanwezige vegetatie te kort is om te kunnen functioneren als essentieel leefgebied voor deze soort. De soort prefereert hoge rietvegetaties, moerassen, zeer extensief gebruikte weilanden, drassige hooilanden, vochtige duinvalleien en periodiek overstroomde terreinen¹³.

5.3.3 Effectbeoordeling en toetsing

Aanwezigheid van Habitatrictlijn soorten is redelijkerwijs uit te sluiten. Het plangebied is ongeschikt voor verwachte Habitatrictlijn soorten. Aanvullend onderzoek is niet nodig.

10 <https://www.verspreidingsatlas.nl/A254>

11 <https://www.verspreidingsatlas.nl/A251#>

12 <https://www.verspreidingsatlas.nl/A232#>

13 <http://www.zoogdiervereniging.nl/de-noordse-woelmuis-microtus-oeconomus>

5.4 Nationaal beschermde soorten

5.4.1 Bronnenonderzoek NDFF

Soort	Soortgroep	Afstand	Provinciale vrijstelling Noord-Brabant
Bastaardkikker	Amfibieën	0 - 1 km	Ja
Bruine kikker	Amfibieën	0 - 1 km	Ja
Gewone pad	Amfibieën	0 - 1 km	Ja
Kleine watersalamander	Amfibieën	0 - 1 km	Ja
Grote modderkruiper	Vissen	0 - 1 km	Nee
Bunzing	Zoogdieren	0 - 1 km	Nee
Egel	Zoogdieren	0 - 1 km	Ja
Haas	Zoogdieren	0 - 1 km	Ja
Hermelijn	Zoogdieren	0 - 1 km	Nee
Konijn	Zoogdieren	0 - 1 km	Ja
Ree	Zoogdieren	0 - 1 km	Ja
Waterspitsmuis	Zoogdieren	0 - 1 km	Nee
Wezel	Zoogdieren	0 - 1 km	Ja
Aardmuis	Zoogdieren	1 - 5 km	Ja
Bosmuis	Zoogdieren	1 - 5 km	Ja
Dwergmuis	Zoogdieren	1 - 5 km	Ja
Gewone bosspitsmuis	Zoogdieren	1 - 5 km	Ja
Huisspitsmuis	Zoogdieren	1 - 5 km	Ja
Veldmuis	Zoogdieren	1 - 5 km	Ja
Vos	Zoogdieren	1 - 5 km	Ja

Tabel 4: Waargenomen Nationaal beschermde soorten (Andere soorten § 3.3 Wnb) binnen een afstand van 5 km van het plangebied. Bron: NDFF – quickscanhulp, geraadpleegd 30-08-2017.

5.4.2 Verkennend veldonderzoek

5.4.2.1 Vaatplanten

Het plangebied is in gebruik als tuin, met algemeen voorkomende soorten van voedselrijke bodem. Hierdoor is het plangebied ongeschikt voor Nationaal beschermde vaatplanten. Daarnaast zijn dichtstbijzijnde bekende groeiplaatsen van Nationaal beschermde soorten niet gelegen binnen een afstand van 10 kilometer¹⁴.

5.4.2.2 Grondgebonden zoogdieren

Het plangebied is potentieel geschikt voor algemene soorten waarvoor in Noord-Brabant een provinciale vrijstelling geldt. Dit betreffen o.a. de egel en verschillende soorten muizen. Voor de

¹⁴ Bron: NDFF, geraadpleegd 30-08-2017

waterspitsmuis is geen geschikt habitat aanwezig (een ontwikkelde watervegetatie en ruig begroeide oevers¹⁵). Voor de bunzing en de hermelijn biedt het plangebied geen geschikte vaste rust- en verblijfplaatsen. Daarnaast is het plangebied te klein om te kunnen functioneren als essentieel leefgebied voor deze soorten.

5.4.2.3 *Amfibieën, reptielen en vissen*

Het plangebied is enkel geschikt voor Nationaal beschermde soorten amfibieën waarvoor in Noord-Brabant een vrijstelling geldt. Dit betreffen o.a. de bruine kikker en gewone pad. Open water is in het plangebied niet aanwezig. Hierdoor is het plangebied ongeschikt voor soorten als grote modderkruiper. Alpenwatersalamander komt in de regio niet voor. Dichtstbijzijnde populaties zijn aanwezig ten zuiden van de Maas en ten noorden van de Merwede, waardoor het plangebied onbereikbaar is voor de soort. Ringslang komt in de regio niet voor. Dichtstbijzijnde populaties zijn aanwezig in de Alblasserwaard, ten noorden van de Merwede, waardoor het plangebied redelijkerwijs onbereikbaar wordt geacht voor de soort.

5.4.2.4 **Insecten**

Het plangebied is ongeschikt voor Nationaal beschermde dagvlinders, libellen en kevers, of de soorten worden niet verwacht. Grote vos is een zeldzame en dagvlinder, die zich voornamelijk voortplant in Zuid-Limburg. In de rest van Nederland worden zwervende exemplaren gevonden. De beek- en rivierrombout is sterk gebonden aan beken en krekens. Deze soorten, die de laatste jaren vaker worden waargenomen in de Biesbosch, planten zich voort in wateren. Het plangebied maakt geen deel uit van open water waardoor geschikt voortplantingshabitat ontbreekt. Voor bosbeekjuffer is het plangebied ongeschikt. Deze komt voor in bosbeken, die niet aanwezig zijn binnen en grenzend aan het plangebied.

5.4.3 **Effectbeoordeling en toetsing**

Het plangebied is enkel geschikt voor Nationaal beschermde soorten waarvoor in de provincie Noord-Brabant een vrijstelling geldt. Aanvullend onderzoek naar deze soorten is niet noodzakelijk. Wel geldt te allen tijde de zorgplicht. Dit houdt in dat indien mogelijk schadelijke effecten op soorten zoals gewone pad, egel en muizen zoveel mogelijk dienen te worden voorkomen. Te denken valt aan het verplaatsen van dieren naar veilige locaties buiten het werkgebied indien zij aangetroffen worden tijdens de werkzaamheden, of daar direct aan voorafgaand.

¹⁵ <http://www.zoogdiervereniging.nl/de-waterspitsmuis-neomys-fodiens>

6 Conclusies en aanbevelingen

6.1 *Beschermde gebieden*

6.1.1 **Wet natuurbescherming**

Op basis van de afstand tot het plangebied en de aard van de werkzaamheden valt voorhand uit te sluiten dat de activiteiten de natuurlijke kenmerken van Natura 2000-gebieden zullen aantasten. Aanvullend onderzoek is niet noodzakelijk. Het aanvragen van een ontheffing of vergunning is niet nodig.

6.1.2 **Verordening Ruimte**

De voorgenomen ontwikkelen, bestaande uit de realisatie van een nieuwe woning en de sloop van de huidige bebouwing, zullen niet leiden tot geen negatieve effecten op het Natuurnetwerk Brabant mits:

- de oever van het perceel gehandhaafd blijft,
- er geen sprake is van buitenverlichting (tijdelijk of permanent) met uitstraling naar de watergang en oeverzone.
- er geen verontreiniging van het water en de waterbodem plaatsvindt als gevolg van bouw en sloop.

De ecologische verbindingzone wordt eveneens niet aangetast, mits het verharde oppervlak (met uitzondering van de woning) niet groter wordt dan 100 vierkante meter.

Indien hieraan wordt voldaan is aanvullend (veld)onderzoek is niet noodzakelijk. De verordening wordt in dat geval niet overtreden. Het wordt aanbevolen deze toetsing voor te leggen aan de bevoegde overheid.

6.2 *Beschermde soorten*

6.2.1 Soorten Vogelrichtlijn

6.2.1.1 *Huismus*

De voorgenomen ontwikkelingen kunnen leiden tot een schadelijk effect op potentieel aanwezige nestplaatsen en functioneel leefgebied van de huismus. Verbodsbepalingen Art 3.1 lid 2, 4 en 5 van de Wnb kunnen worden overtreden. Aanvullend veldonderzoek is in de periode 1 april - 15 mei. Indien huismus aanwezig is en verstoring optreedt door de voorgenomen ontwikkelingen leidt dit tot een ontheffingsplicht voor de Wet natuurbescherming. De beplanting ter plaatste van de nieuw te bouwen woning is ongeschikt als functioneel leefgebied voor de huismus. Het verwijderen van deze beplanting conflicteert niet met de Wet natuurbescherming (mits er zich geen actieve nesten algemene vogels in bevinden, zie 6.2.1.2).

Ten aanzien van een bestemmingsplanwijziging geldt dat het aannemelijk moet zijn dat de Wet natuurbescherming de uitvoerbaarheid van het plan niet in de weg staat. Dat is in dit geval aannemelijk. Doordat de oude bebouwing pas gesloopt wordt wanneer de nieuwbouw gereed is, zijn eventueel aanwezige nesten goed te mitigeren: In de nieuwbouw kunnen alternatieve nestvoorzieningen voor de huismus worden getroffen en de oude bebouwing kan gesloopt worden in de minst kwetsbare periode (buiten het nestseizoen van de huismus en buiten vorstperiodes). Indien hieraan wordt voldaan is het aannemelijk dat ontheffing zal worden afgegeven ten aanzien van mogelijk aanwezige nesten.

6.2.1.2 *Algemene vogels en niet jaarrond beschermde nesten*

Het plangebied en de directe omgeving kunnen potentieel geschikt zijn als voortplantingsplaats voor algemene vogelsoorten waarvan de nesten niet jaarrond beschermd zijn. In gebruik zijnde nesten mogen in principe nooit worden verstoord. Door buiten het broedseizoen (grofweg 15 maart – 15 augustus) te werken zijn schadelijke effecten op nesten van algemene vogels te voorkomen.

6.2.2 Soorten Habitatrichtlijn

Vaste rust- en verblijfplaatsen van Habitatrichtlijn soorten zijn in het plangebied niet aanwezig. Aanvullend onderzoek is niet nodig. Er hoeft geen ontheffing aangevraagd te worden.

6.2.3 Nationaal beschermde soorten

Het plangebied is potentieel geschikt voor Nationaal beschermde faunasoorten welke vrijgesteld zijn van een ontheffing in de provincie Noord-Brabant. Voor deze soorten is er geen ontheffing vereist en aanvullend onderzoek is niet noodzakelijk. Wel geldt voor deze soorten de algemene zorgplicht. Dit houdt in dat indien mogelijk schadelijk effect op soorten zoals gewone pad, bruine kikker, egel en (spits)muizen zoveel mogelijk dient te worden voorkomen. Te denken valt aan het verplaatsen van dieren naar veilige locaties buiten het werkgebied indien zij aangetroffen worden tijdens de werkzaamheden.

7 Geraadpleegde bronnen

7.1 *Literatuur*

Hoogerwerf, G., M. Dorenbosch, D. Heijkers, J. Jeucken & B. Niemeijer, 2012. Nulmeting samenstelling visgemeenschap HEN-SED wateren waterschap Rivierenland, 2011. Natuurbalans - Limes Divergens BV, Nijmegen.

7.2 *Internet*

Beschermde gebieden

<http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/googlemapszoek2.aspx>

<https://kaartbank.brabant.nl/viewer/app/natuurbeheerplan/>

Kennisdocumenten soorten

<https://www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/kennisdocumenten-soorten-ontheffingen-wet-natuurbescherming/>

Nationale Databank Flora en Fauna

<http://app.quickscanhulp.nl/>

Natuurwetgeving

www.rvo.nl

<https://mijn.rvo.nl/ecologisch-deskundige?inheritRedirect=true>

Ministerie van Economische zaken (2016) Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen

Soortinformatie

NDFF Verspreidingsatlas – <https://www.verspreidingsatlas.nl/>

Wilde Planten – <http://wilde-planten.nl/>

Reptielen, amfibieën en vissen – <http://ravn.nl/>

Vogels – <https://www.sovon.nl/>

Libellen en vlinders – <https://www.vlinderstichting.nl/Beschermde-soorten>

PDOK – Publieke Dienstverlening op de Kaart

<http://pdokviewer.pdok.nl>

Spelregels EHS

<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/brochures/2007/07/01/spelregels-ehs-beleidskader-voor-compensatiebeginsel-ehs-saldbenadering-en-herbegrenzen-ehs>

Verordening ruimte Noord-Brabant

<http://ruimtelijkeplannen.brabant.nl/?phID=859A5B45-1D7D-4A4F-A062-3E8DDD244BC0>

Vleermuisprotocol 2017

<http://ecoresult.nl/algemeen/vleermuisprotocol-2017/>

Bijlage 1 Foto-impressie plangebied

Het perceel gezien vanuit het zuidwesten.

Woning op het perceel vanaf de voorzijde.

Schuur en duiventil aan de achterzijde van de woning.

Bomen te midden van het perceel.

Deel van het plangebied en de directe omgeving van het plangebied

Omgeving ten noorden van het plangebied.